

VETËQEVERISJA KËRKON NJË PROFESION MJEKËSOR ME VETËBESIM

Domen Podnar

Një nga iniciatorët dhe kontribuesit për themelimin e OMK-së

*Këshilltar për politikë,
Departamenti për çështje
ndërkombëtare,
Shoqata Gjermane e Mjekësisë*

Kur një delegacion i vogël i Shoqatës së Mjekësisë Gjermane (GMA) udhëtoi për herë të parë në Kosovë në vitin 2010, nuk e dinim se cili do të ishte rezultati. Iniciativa për vizitën e parë ishte e dyfishtë. Nga njëra anë, disa anëtarë dhe organizata të përkushtuara të profesionit të mjekësisë gjermane, duke përfshirë edhe Fondacionin Hans Neuffer, i cili është i lidhur ngushtë me GMA, kërkuan nga Departamenti për Çështje Ndërkombëtare i GMA-së informacione për mënyrën e organizimit të profesionit mjekësor në Kosovë. Nga ana tjetër, kishte gjithnjë e më shumë kërkesa nga anëtarët tanë për edukimin bazë mjekësor, trajnimin e specialitetit, edukimin e vazhdueshëm mjekësor (EVM) dhe zhvillimin e vazhdueshëm profesional (ZHVP) të mjekëve migruar nga Kosova, gjë që na bëri të kuptojmë se nuk e kishim një kontakt me profesionin mjekësor në Kosovë me të cilin mund të shkëmbejmë informacione.

Në Gjermani, Odat Shtetërore të Mjekëve janë përgjegjëse për lëshimin e diplomave mjekësore të specializuara. Shoqata e Mjekësisë Gjermane, si grupi punues i Odave Shtetërore të Mjekëve në Gjermani, u ndihmon anëtarëve të saj me kontakte dhe informacione rreth strukturave të ndryshme të profesionit mjekësor dhe sistemeve të kujdesit shëndetësor jashtë vendit. Prandaj, qëllimi fillestar i vizitës sonë ishte të mësojmë më shumë rreth profesionit mjekësor në Kosovë.

Pas leximit të një artikulli në revistën kryesore mjekësore të GMA, Deutsches Ärzteblatt, rreth eventeve për EVM nga Universiteti i Mannheim në Prishtinë, ne kontaktuam bashkë-organizatorin e eventeve, Dr. Salih Berishën, dhe planifikuam një vizitë së bashku në Kosovë në vitin 2010. Dr. Berisha mblodhi së bashku një grup të vogël mjekësh të cilët u takuan me ne për të na shpjeguar situatën me të cilën përballen mjekët në Kosovë dhe mënyrën se si është organizuar profesioni. Diskutimet fillestare u zhvilluan edhe me vendimmarrësit politikë që ishin kontakte të Dr. Berishës. Këto diskutime u bënë më të thelluara me kalimin e kohës dhe u pasuan nga një event i përbashkët për EVM për mjekët kosovarë në Prishtinë në vitin 2011, i cili tërhoqi rreth 300 pjesëmarrës. Ai kishte për qëllim që të tregojë spektrin e gjerë të vetëqeverisjes mjekësore për profesionin e mjekësisë në Kosovë.

Biseda me vendimmarrësit politikë ishte një aspekt i rëndësishëm, por ishte edhe më e rëndësishme që mjekët të fitonin konceptin e vetëqeverisjes mjekësore dhe t'u tregojë se u takon atyre të marrin përgjegjësinë për profesionin e tyre dhe pacientët. Pa mjekë të përkushtuar, vetëqeverisja mjekësore nuk mund të ketë sukses. Pasi Ministria e Shëndetësisë kërkoi zyrtarisht mbështetje për ngritjen e strukturave vetëqeverisëse në Kosovë, një pjesë e punës sonë përfshinte motivimin dhe këshillimin e mjekëve që do të ishin pjesë përbërëse e themelimit të

këtyre strukturave. Ne arritëm shumë së bashku me Dr. Berishën, Fondacionin Gjerman Hans Neuffer dhe LuxDev, të cilët luajtën një rol vendimtar në zhvillimin e kornizës financiare në konsultim me GMA-në.

Një rezultat i suksesshëm, për shembull, ishin sesionet e trajnimit të mbajtura në selinë e GMA-së në Berlin, të drejtuara ndaj profesionistëve të kujdesit shëndetësor dhe punonjësve të Ministrisë së Shëndetësisë në Kosovë dhe të fokusuar në procesin e themelimit të odave të ndryshme të profesionistëve shëndetësorë. Programi përfshinte ligjëratë nga ekspertë të GMA-së, si dhe një vizitë në Odën e Mjekëve të Berlinit. Fokusi në Odën e Mjekëve të Berlinit ishte në kërkesat organizative dhe zbatimin e detyrave të një ode të mjekëve. Kontributi i ish Sekretares së Përgjithshme të Odës Shtetërore të Mjekëve të Saksonisë, Dr. Verena Diefenbach, dhe një përfaqësuesi të departamentit ligjor të odës, i cili dha një pasqyrë të përvojës së ngritjes së strukturave të odës në Saksoni në fillim të viteve 1990, dëshmoi të jetë jashtëzakonisht i vlefshëm. Akti për Odën e Profesioneve Shëndetësore në Saksoni u rekomandua si shabllon për ligjet në Kosovë. Gjithashtu u vunë në dispozicion përkthimet në shqip të teksteve të rëndësishme juridike gjermane dhe të themeleve të tjera ligjore të Odës Shtetërore të Mjekëve të Saksonisë.

Në të njëjtin vit, turneu i përbashkët nëpër spitale rajonale të vendit me Ministrin e Shëndetësisë së Kosovës, Prof. Ferid Agani, shërbeu për të forcuar përkushtimin e mjekëve në ndërtimin e odës së tyre. Në një takim prej katër orësh me përfaqësues të profesioneve shëndetësore, më pas diskutuam për hapat e mëtejshëm të këtij procesi.

Ne u takuam edhe me komisionin zgjedhor përpara zgjedhjeve të para të Odës së Mjekëve dhe na la përshtypje se sa profesionalisht e kryen punën e tyre dhe sa shumë pritje kishin në prag të këtyre zgjedhjeve. Me rastin e kuvendit së parë të odës, organizuam konferencë me pjesëmarrës ndërkombëtarë. Ishte ngazëlluese të shihje se sa përfaqësues ndërkombëtarë nga rajoni shprehën mbështetjen e tyre për punën e ardhshme të Odës së Mjekëve të Kosovës. Ishte një moment solemn kur u zgjodh kryetarja e parë e Odës së Mjekëve të Kosovës, Dr. Zylfije Hundozi, çka u kremtua me një tubim të madh.

Ishte e rëndësishme që profesioni i mjekësisë të vihej në pozicionin që të organizohej vetë. Pa këtë dhe pa përkushtimin e lidershit, përfshirë Dr. Zylfije Hundozin dhe Dr. Pleurat Sejdiun, kjo nuk do të ishte e mundur. Në këtë proces kemi vërejtur se rezistenca e Ministrisë ka qenë mjaft e fortë kur është paraparë se cilat detyra do të merren oda e mjekëve. Në vitet e para, u harxhuar shumë energji me këto mosmarrëveshje. Në fakt, ato ndikuan fuqishëm në mandatin e Dr. Hundozit në detyrë. Dr. Hundozi ishte shumë e përkush-

tuar dhe mbrojtji idenë e vetëqeverisjes së profesionit mjekësor. Megjithatë, mosmarrëveshjet luajtën një rol të rëndësishëm në forcimin e vullnetit të odës për të formësuar fatin e saj dhe për të siguruar burime esenciale financiare. Përkundër këtyre sfidave, zgjedhjet e dyta të odës u zhvilluan me sukses dhe profesionalizëm pas mandatit katërvjeçar. Kjo shenjë e vazhdimësisë dhe angazhimi këmbëngulës i Dr. Pleurat Sejdiut më pas çoi në konsolidimin e punës së Odës së Mjekëve, delegimin e mëtejshëm të detyrave dhe rritjen e profesionalizimit të organizatës. Më bëri shumë përshtypje gjatë një vizite në vitin 2019 se sa është rritur ekipi në zyrë dhe konkretisht sa stafi i ri, i përkushtuar dhe i mirëtrajnuar ishte rekrutuar për punën e odës së mjekëve. Sigurisht që këtu duhet të merret parasysh gjithmonë mbështetja nga Dr. Afërdita Ademi prej LuxDev, si dhe nga Dr. Berisha.

Ka pasur fokus të madh edhe në integ-

rimin e Odës së Mjekëve të Kosovës në organizmat evropiane dhe të tjera ndërkombëtare. Për shembull, përfaqësues të Odës së Mjekëve janë ftuar rregullisht nga GMA në Asambljetë vjetore të Mjekësisë Gjermane, si dhe në takimet e Odave të Mjekëve të Evropës Qendrore dhe Lindore, të njohura si Simpoziumi vjetor ZEVA. Oda e Mjekëve të Kosovës pati gjithashtu një arritje të rëndësishme kur iu dha statusi i vëzhguesit në Komitetin e Përhershëm të Mjekëve Evropianë (CPME).

Nëpërmjet punës së palodhur të mjekëve të përkushtuar brenda dhe jashtë organeve të odës, u krijua një odë e fortë mjekësore, e cila vazhdon të kontribuojë me zërin e saj si brenda vendit ashtu edhe në nivel evropian. Gjatë gjithë këtyre viteve, ka qenë e jashtëzakonshme të shihet se si është rritur përkushtimi i mjekëve që nga ndërtimi i strukturave. Marrë parasysh strukturat më të dobëta të shoqërisë civile që ata kishin

përjetuar në të kaluarën, mjekët dhe udhëheqësit e tyre e kuptuan shumë shpejt dhe në mënyrë të qëndrueshme rëndësinë e formimit të një organizate të pavarur, me vetëbesim, e cila përfaqëson mjekët dhe mbështetësit e pacientëve. Mjekët e Kosovës e kanë shfrytëzuar mundësinë e tyre dhe kanë krijuar një zë të fortë dhe jam i sigurt se kjo do të vazhdojë edhe në të ardhmen. Urime për 10 vjetorin e Odës së Mjekëve të Republikës së Kosovës: Duhet të jeni krenarë për punën tuaj.

Vizitë e përfaqësuesit nga Shoqata Gjermane Mjekësore në Odën e Mjekëve të Kosovës

Kryetari i Odës së Mjekëve, Dr. Pleurat Sejdiu ndanë mirënjohje për përfaqësuesin Shoqatës Gjermane Mjekësore, z. Domen Podnar